

**Az Élményakadémia Közhasznú Egyesület
Gyermekvédelmi irányelvei a gyermekbántalmazás
megelőzésére és kezelésére**

2024.

1. Bevezető és alapvetések

Az Élményakadémia gyermekvédelmi irányelve része az egyesület kockázatkezelési tervének. Ismerete és alkalmazása mindenkire nézve kötelező, aki az egyesület nevében kapcsolatba lép gyerekekkel és fiatal felnőttekkel. Jelen gyermekvédelmi irányelv létrehozásában segítséget nyújtott a Világszép Alapítvány¹ és emellett támaszkodtunk a Hintalovon Alapítvány² szakmai anyagaira és útmutatásaira. Különösen hasznos volt számunkra a Hintalovon Alapítvány Nemecek programja³, és az általuk biztosított online anyagok⁴. A Világszép alapítvány két szakmai vezetője is segítette a munkánkat a gyermekvédelmi irányelv bevezetésével kapcsolatos gondolataikkal. Hálásak vagyunk ezért a támogatásért Tarcsa Tímeának és Szécsi Eriknek az alkalmazással kapcsolatos tapasztalataik megosztásáért.

1.1. Az Élményakadémia - bemutatkozás, tevékenységi kör

Az Élményakadémia Közhasznú Egyesület 2005 végén született, amikor tizenkét lelkes önkéntes az élménypedagógia módszertant megismerve megalapította, mert hittek benne, hogy az élményeken, tapasztalatokon alapuló tanulás sok fiatal életét és jövőjét teheti jobbá. Az Élményakadémia Egyesület jövőképe egy sokszínű, elfogadó, nyitott, társadalom, amely képes esélyegyenlőséget megteremteni. Olyan társadalom, amelyben mindenki számára biztosítottak az önmegvalósításhoz és a közösségi élethez, az esélyegyenlőséghez szükséges feltételek. Az Élményakadémia a kezdetek óta képzett és elhivatott szakemberek közössége. Küldetésünk a személyes fejlődés és a társadalmi integráció előmozdítása. Arra teszünk képessé embereket, hogy önállóan navigáljanak az életükben és azt saját maguk alakítsák.

Alapításunk óta több ezer hátrányos helyzetű – mélyszegénységben élő vagy gyermekotthonban felnövő – gyermekhez és fiatalhoz jutottak el programjaink és közel 3000 külföldi és hazai szakembert vontunk be képzéseinkbe, hazai és nemzetközi projektjeinkbe. Kiemelten foglalkozunk a hátrányos helyzetű - főleg gyermekotthonban és romatelepeken élő - fiatalokkal, és az általunk használt módszerekkel és módszerek elsajátítása érdekében, képezzük a velük dolgozó szakembereket, segítő szakmabelieket is, tesszük mindezt több mint 10 éve országszerte. Főként az élménypedagógia eszközeivel dolgozunk, de módszereink között megtalálhatók a megoldásközpontú szemlélet, coaching, traumatudatos megközelítés, együttműködő kommunikáció, művészeti önkifejezést támogató eszközök is, melyeket beépítünk azokba a programokba, melyeket célcsoportjainknak tartunk. Az élménypedagógia fizikai, mentális, lelki és szociális kihívások révén,

¹ <https://vilagszepalapitvany.hu/>

² <https://hintalovon.hu/>

³ <https://hintalovon.hu/nemecek/>

⁴ <https://hintalovon.hu/igy-segitunk/> és <https://hintalovon.webuni.hu/kepzes/intezmenyi-vezetoseg>

csoportfolyamatokon keresztül támogatja a személyiségfejlődést, és teszi képessé a fiatalokat arra, hogy felelősek legyenek saját életükért.

1.2. A Gyermekvédelmi Irányelv célja

A Gyermekvédelmi Irányelvünk célja kettős. Egyrészt az Élményakadémia Közhasznú Egyesület a gyerekeknek tartott programjai során biztosítani kívánja minden résztvevő számára a fizikai és érzelmi biztonsághoz szükséges kereteket. Másrészt a programon résztvevő gyerekek életének más területén is előfordulhat olyan bántalmazás, amiről a tevékenységünk során szerzünk tudomást. Célunk, hogy ilyen eset felmerülése esetén törvényesen, jól informáltan, megfelelő érzékenységgel és felkészültséggel, az érintett gyermek vagy fiatal érdekeit a lehető legmagasabb szinten figyelembe véve, őt segítve járjunk el.

Mivel a résztvevőink egy jelentős része hátrányos helyzetű, és sokan már gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő gyerekek, ezért a bántalmazás megelőzése és a megfelelő válasz a bántalmazásra kiemelten fontos. Szeretnénk átgondoltan, szervezeti szinten megelőzni és reagálni a bántalmazásra. Ezzel az átgondolt, szervezeti szinten alkalmazott irányelvvel célunk a legjobb tudásunk szerint segíteni a bántalmazott gyerekeket, az őket segítő felnőtteket egyéni szinten is és az egyesület közösségét is, hogy a legjobb tudásunk szerint bánjunk az ilyen helyzetekkel. Emellett célunk az is, hogy a gyerekek életében jelenlévő más fontos felnőttek (szülők, nevelők, gyermekfelügyelők, nevelőszülők, edzők, ifjúsági munkások) számára is biztonságos és támogató legyen a működésünk.

Jelen irányelv célja, hogy biztosítsa:

- Az Élményakadémiával kapcsolatba kerülő gyermekek és fiatal felnőttek⁵ jóllétét és biztonságát, valamint,
- Kizárja annak lehetőségét, hogy az egyesület és az egyesület munkavállalói, az egyesülettel szerződéses kapcsolatban álló szakemberek, illetve az egyesület önkéntesei (a továbbiakban összefoglalóan: munkatársak) működésük során bármilyen formában kárt okozhassanak nekik.
- Amennyiben mégis bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merülne fel, a jelen irányelvben lefektetett átlátható kereteknek köszönhetően az egyesület hatékony intézkedéseket tudjon tenni az ilyen esetek feltárására, megfelelő szervezeti kezelésére és utánkövetésére.
- Az irányelv elsősorban tehát a veszélyeztető helyzetek megelőzésének, feltárásának és azonosításának biztosítékait, valamint gyanú esetén az egyesület részéről történő szükséges lépések felsorolását tartalmazza.

⁵ A gyermek és fiatal felnőtt fogalmak pontosabb meghatározása az egyesület szempontjából lentebb, a Definíciók és fogalomtisztázás fejezetnél található.

1.3. Az Egyesület céljai és elkötelezettségi területe

Elkötelezetten teszünk azért, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyerekek és fiatal felnőttek az elfogadó szereteten és egyéni figyelmen keresztül megtapasztalhassák, hogy a világ számukra is tele van lehetőségekkel. Szervezetünk számára kiemelten fontos, hogy hosszú távon legyen jelen a vele kapcsolatba kerülő gyerekek és fiatalok életében, biztonságot adva számukra veszélyhelyzetekkel, kiszámíthatatlansággal, bizonytalanságokkal és folytonos változásokkal szemben.

Az egyesület kiemelt célja, hogy segítse a családjukból kiemelt és a szegregációban, mélyszegénységben élő gyerekek társadalmi beilleszkedését és önálló életvezetését. Emellett célunk, hogy erősítsük a kapcsolatot a gyerekekkel, fiatalokkal kapcsolatban álló intézmények, a fiatalok és a többségi társadalom tagjai között. A táboraink, foglalkozásaink és egyéb programjaink csoportos formában segítik és fejlesztik a fiatalokat és reményeink szerint a fenti célokat mozdítják elő.

Az egyesület kiemelten fontosnak tartja, hogy mindenkor tevékenységét és működését a jelen irányelvekben foglaltaknak megfelelően végezze: a dokumentum hatálya kiterjed minden olyan személyre, aki az egyesületnél vagy az egyesületnek dolgozik, trénerkedik, önkénteskedik vagy az egyesület nevében jár el. A szervezet felelősséget vállal arra is, hogy a vele együttműködő külsős szervezetekkel és személyekkel is az itt lefektetett alapelveknek és szabályoknak megfelelően működik együtt.

Az egyesület elősegíti és biztosítja a vele kapcsolatba kerülő gyermekek és fiatal felnőttek védelmét. Erre tekintettel minden munkatárs kifejezetten köteles tartózkodni az őket veszélyeztető magatartástól és tevékenységektől. Ezen kívül minden alkalmazott törekszik a gyermekek érdekeit, jólétét, védelmét és az őket érő – akár szándékos, akár gondatlan, akár tevékenységgel, akár mulasztással megvalósuló – bántalmazás és veszélyeztetés megelőzését biztosító környezet kialakítására és proaktív fenntartására.

Az Irányelvekben foglaltak megsértését minden esetben komolyan kell venni, az ilyen esetek egyetlen esetben sem maradhatnak következmények nélkül.

1.4. Az Egyesület Gyermekvédelmi Irányelvének alapelvei és alapértékei

1. **Támogatás:** Az egyesület tevékenysége során támogatja és segíti a gyermekek és fiatal felnőttek fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül biztonsággal képesek legyenek felismerni és kiaknázni lehetőségeiket.
2. **Emberi méltósághoz való jog biztosítása:** Minden embert, így a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekeket és fiatal felnőtteket is megilleti az elismerés és megbecsülés: az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezhetik magukat a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.
3. **Biztonsághoz való jog biztosítása:** Minden gyermeket és fiatal felnőttet megilleti az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettség, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen. Az egyesület, mint szervezet biztosítja azon személyek

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

védelmét a bántalmazással és veszélyeztető helyzetekkel szemben, akik vele közvetlen kapcsolatban állnak, vagy az egyesület működésének vagy szolgáltatásainak közvetlen hatókörébe tartoznak.

4. **Prevenció:** A gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére való törekvés a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, valamint a gyermekek védelme érdekében történő minden lehetséges pozitív lépés megtétele.
5. **A jelzés garانتálása:** Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyermekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket és folyamatokat, valamint az aggodalomra okot adó körülmények kivizsgálásában és a vonatkozó eljárások lefolytatásában illetékes személyek és intézmények kilétét, hogy egyetlen felmerülő eset se maradjon kezeletlenül.
6. **A gyermekek elleni visszaélésekre való adekvát reagálás:** A gyermekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések melletti erős elköteleződés, a jelzésre okot adó körülményt észlelő személyek támogatása, a megfelelő vizsgálatok lefolytatása és az eljárásban részt vevő személyekkel és szervezetekkel történő együttműködés, valamint minden lehetséges intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.
7. **Képzésekkel való támogatás:** A Gyermekvédelmi Irányelvek és kötelezettségek terén meglévő tudatosságnövelés érdekében annak biztosítása, hogy minden munkatárs tudomására jusson, hogy a jelen Irányelvben - és a további releváns szabályokban - lefektetett előírásoknak köteles megfelelni.
8. **Partnerség:** Az Egyesület tevékenységét úgy szervezi meg, hogy a gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó intézményekkel, szakemberekkel, pszichológusokkal, nevelőkkel és gyermekvédelmi gyámokkal, valamint a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőivel szorosan együttműködik, szem előtt tartva azt, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös ügyért történő közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.
9. **Jogszabályok és előírások betartása:** Az Egyesület elkötelezett a vonatkozó nemzetközi hazai jogszabályoknak - így kifejezetten a New York-i Gyermekjogi Egyezménynek, az 1991.évi LXIV. törvénynek, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek, a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek, a Gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. évi Kormányrendeletnek -, a releváns EMMI protokolloknak és egyéb előírásoknak, továbbá a jelen Irányelvekben foglaltaknak betartása mellett.
10. **Utókövetés és felülvizsgálat:** Az Egyesület beszerzi a releváns információkat és rendszeresen felülvizsgálja a gyermekekkel kapcsolatos eljárási protokolljait, szabályzatait és gyakorlatát az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében.
11. **Biztonságos adatkezelés és titoktartás:** Az Egyesület dolgozói bizalmasan kezelik a gyermekekkel kapcsolatban tudomásukra jutott személyes adatokat, a gyermekek és fiatal felnőttek körülményeire, ügyeire vonatkozóan titoktartási kötelezettség terheli minden dolgozót. Ennek értelmében az Egyesülettel kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki illetéktelen harmadik személy részére, ez alól kivételt képez az érintett kifejezett

írásbeli hozzájárulása illetve a jogszabályban előírt módon a hatóság részére történő kötelező adatszolgáltatás. Az információ megosztásnak minden esetben a megosztás céljához kell igazodnia, biztonságos csatornán keresztül kell történnie, az átadott információknak pedig lehetőség szerint egyértelműnek és a lehető legfrissebbnek kell lenniük. Minden szenzitív információt kellő komolysággal és szakszerűen kell kezelni.

12. **Átláthatóság:** Az Egyesület minden döntése és tevékenysége, eljárási mechanizmusa átlátható és azáltal vezérelt, hogy a gyermekek mindenképp felett álló érdeke érvényesüljön. Ennek megfelelően a munkaerő kiválasztási folyamatok is hozzájárulnak a gyermekek és fiatal felnőttek védelmének biztosításához.
13. **Gyermekközpontúság:** A gyermekek életkorára, fejlettségére és érettségére tekintettel az őket érintő döntéshozatal során figyelembe kell venni véleményüket. A gyermekeket és törvényes képviselőiket tájékoztatni kell a szükséges információkról és az őket érintő intézkedésekről és jogokról.
14. **Zéró tolerancia:** Az Egyesület elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel és vele kapcsolatban álló fiatal felnőttekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás, és visszaélés minden formáját. Munkája során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik és nem létesít szakmai kapcsolatot - illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot azonnal megszünteti - olyan személyekkel, akik veszélyt jelentenek a gyermekekre és fiatal felnőttekre nézve.
15. **Jogérvényesítési garancia:** A szervezettel kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Egyesület minden beérkező panaszt megvizsgál és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.

2. Definíciók és fogalomtisztázás

2.1. Kikre terjeszti ki védelmét az egyesület?

1. **Gyermek:** Bármely személy, aki a 18. életévét nem töltötte be⁶ és bármilyen formában kapcsolatban van az egyesülettel.
2. **Fiatal felnőtt:**
 - a. Az egyesülettel kapcsolatban álló, gyermekvédelmi gondoskodásban élő (utógondozói ellátásban részesülő), illetve korábban gyermekvédelmi gondoskodásban részesült, 18. életévüket betöltött személyek.
 - b. Emellett ide sorolandó az a fiatal felnőtt is, aki nem került gyermekvédelmi szakellátásba, de a programjainkba hátrányos helyzetű fiataloként vontuk be ezért feltételezhetőek az ártalmas gyermekkori tapasztalatok az életében, és ennek következtében a látens sebezhetősége, valamint az, hogy fiatal felnőttként az átlagosnál kevesebb támogatást kap.

⁶ Összhangban a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben foglaltakkal. ² World Health Organization –WHO

- c. A felső határa a fiatal felnőtt életkor fogalmának számunkra a 25 éves kor. Ez a felső határ rugalmasan értelmezendő, és az esetlegesen felmerülő kérdésekkel kapcsolatban a gyermekvédelmi jelzőrendszeri szerepet is betöltő szakmai vezetőkkel lehet egyeztetni (az adott résztvevő kapcsán milyen szerepet tölt be az egyesület? Meddig tart a kompetenciánk? Milyen felelősséget tud vállalni a fiatal? Mi várható el tőle?)

2.2. Mitől védi a gyerekeket és fiatal felnőtteket az egyesület?

Az Élményakadémia Közhasznú Egyesület elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyermekekkel és fiatal felnőttekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés, valamint a veszélyeztetés minden formáját.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének² meghatározása szerint a gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi, egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

1. **Gyermekbántalmazás:** Minden, amit az egyének, intézmények vagy eljárások tesznek, vagy épp a cselekvés elmaradásával okoznak, ami közvetlenül vagy közvetetten a gyermekek sérelmét eredményezi, illetve a felnőtté válásukhoz vezető, biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. A gyermekbántalmazás formái a testi, érzelmi bántalmazás, az elhanyagolás és a szexuális bántalmazás.⁷

1.1. **Testi bántalmazás:** Fizikai erőszak alkalmazása, amely tényleges, vagy valószínűsíthető fizikai sérülést, vagy szenvedést okoz (pl.: megütés, megrázás, megégetés, kínzás, rúgás, lekötözés, bezárás, rángatás, el- vagy ledobás, megmérgezés, leforrázás, gondatlan leejtés, vízbe fojtás, fojtogatás). A testi bántalmazás jele lehet többek közt a zúzódás, égés, ficam, harapás, vágás, valószínűtlen magyarázat a sérülésekre, a sérülésekről való beszélgetés megtagadása, visszahúzódás a testi kontaktustól, a meleg idő ellenére zárt ruházat viselése, kimerültség, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, szökési kísérletek, szorongás a hazameneteltől, passzivitás, agresszió.

1.2. **Érzelmi bántalmazás:** Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszútávú és súlyos negatív hatást fejt ki a gyermek érzelmi fejlődésére (pl.: csúfolás, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, fogvatartás és izoláció, annak elhitése a gyermekkel, hogy értéktelen, vagy alkalmatlan valamire, a gyermek szempontjából nem megfelelő elvárások felállítása,

⁷ Az Emberi Erőforrások Minisztériumának *Az egészségügyi ellátók feladatairól gyermekek bántalmazásának, elhanyagolásának gyanúja esetén* c. egészségügyi szakmai irányelvével és a vonatkozó EMMI protokollokkal összhangban.

illetve az olyan helyzetek, amikor a gyermek szemtanúja lehet a családtagok közötti bántalmazásnak). Az érzelmi bántalmazás rendszerint a gyermekkel szembeni rossz bánásmód más formáival együtt fordul elő, de önállóan is megjelenhet, lehetséges jelei lehetnek: a gyermek testi, értelmi, vagy érzelmi fejlődésében való visszamaradottság, rendkívüli nyugtalanság és félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió, az adott helyzetekben helytelen érzelmi reakciók, kényszeres lopás, a gyermek rendszeres szökési kísérletei.

1.3. Elhanyagolás, elhanyagoló bánásmód: A gyermek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti (pl.: megfelelő élelem, ruházat és/vagy menedék, károsodástól való megóvás, megfelelő felügyelet, egészségügyi ellátás és kezeléshez való hozzáférés nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, közömbösség, az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése). Az elhanyagolás lehetséges jelei lehetnek a gyakori éhségérzet és étellopás, a rossz személyes higiénia, az állandó fáradtság, az iskolából való gyakori késés és hiányzás, az alacsony önértékelés, a szegényes társas kapcsolatok, vagy a kezeletlen egészségügyi problémák. Elhanyagolás alatt értjük azt is, ha valaki nem akadályozza meg a gyermekekkel szembeni erőszakot, visszaélést és bántalmazást!

1.4. Szexuális bántalmazás: A WHO definíciója szerint szexuális zaklatásnak minősül minden olyan magatartás, ami a felnőtt szexuális érdeklődésének, vágyának kielégítése céljából használja fel a gyereket olyan tevékenységekre, amelyek nem a gyerek életkorának, fejlődésének megfelelőek. Ebbe beletartozik minden, amit a gyerek nem ért teljesen, és amihez ezért nem adhatja a valódi hozzájárulását. Ilyen a tisztességtelen cirógatás, intim testrészek érintése, szexuális tartalmú beszólások, megjegyzések, történetek elmondása, szexuális tartalmú online aktivitások, szexting, a nemi erőszak, de a pornográf tartalmak közös nézése/gyerekeknek történő megmutatása, vagy szándékosan a gyermek szeme előtt zajló nemi élet is. A teljes definícióhoz hozzátartoznak a szexuális erőszak kizsákmányoló és kereskedelmi formái is, úgy, mint a prostitúció, pornográfia, szexturizmus, gyerekek házasságra kényszerítése vagy a nemi szervek csonkítása. Jele lehet például, ha látható ok nélkül megváltozik a gyerek viselkedése: teljesen magába fordul vagy éppen nagyon is kihívó, túl sexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartással hívja fel magára a figyelmet, ha olyasmiről mesél, amiről a kora miatt még nem lehetnek közelebbi ismeretei, ha feltűnően visszahúzódik az érintéstől, kerüli a testi kapcsolatot, ha hirtelen tisztaságmániássá válik, vagy szexuális játékokat kezdeményez.

- 2. Pénzügyi abúzus:** Az érintett gyermek vagy fiatal felnőtt pénzügyeinek bármely módon történő, engedély nélküli szabályozása vagy korlátozása (pl.: az alapvető szükségletek kielégítésére szánt pénz visszatartása, az érintett pénzének engedély nélküli használata, a fiatal felnőtt munkába járásának vagy munkavállalásának megakadályozása).
- 3. Online zaklatás:** Sorozatos és hosszabb ideig fennálló szándékos sérelem okozása az interneten, melynek célja lehet megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés (pl. bántó, sértő üzenetek posztolása facebook üzenőfalán vagy személyes üzenetben, fiók feltörése, álprofil létrehozása, sértő fénykép/videó feltöltése stb.). Lehetséges jelei lehetnek szorongás, profil törlése,

internethasználattal kapcsolatos szokások megváltozása, iskolakerülés, szökés, stb. Az egyesület felelősséget vállal a tudomására jutott bármilyen, az online térben felmerülő probléma/bullying eset kezelésére. A felmerülő eseteket egyénileg és közösségi szinten is kezelni köteles, továbbá saját online felületeit folyamatosan nyomon követi.

- Balesetek:** Szokatlan/váratlan/nem szándékos esemény, amelynek bekövetkezése nem nyilvánvaló, vagy nem tervezett és általában olyan negatív kimenetellel rendelkezik, amit a bekövetkezése előtti észleléssel el lehetett volna kerülni. A balesetek egy részét a nemzetközi protokollok szerint a fizikai erőszak körébe soroljuk (pl.: az orvosi beavatkozást, ill. figyelmet igénylő cselekmények többsége nem erőszak-eredetű, hanem baleseti). Az egyesület biztosítja, hogy az általa szervezett programokon és foglalkozáson elérhető legyen olyan személy, aki részesült elsősegély képzésben. Az egyesület működését, programjait az általános ifjúsági munkánál nagyobb fokú tudatosságot, szervezettséget igényel, mivel sok esetben „outdoor” jellegű természeti környezetben zajló tevékenységeket is tartalmaz. Az outdoor tevékenységek terén az iparágban elvárt legmagasabb szinten⁸ kidolgozott kockázatkezelési tervvel rendelkezik. A kockázatkezelési terv gondoskodik a megelőzésről a megfelelő képzések, protokollok és szervezeti háttér biztosításával, valamint a megfelelő gyors reagálásról is baleset esetén. Az egyesület elsősegély protokollját az iparágban elérhető legmagasabb színvonalú vadon elsősegély protokollok⁹ alapján állítja össze. Az egyesület elsősegély protokollja alapján képzések és megfelelő eszközök teszik lehetővé a baleseti helyzetek megelőzését és a megfelelő reagálást. Az egyesület lelki elsősegély protokollja¹⁰ segíti az erős stresszhatások következtében bekövetkező stresszsérülések hatásának és előfordulásának csökkentését. A sérülékenyebb célcsoportok esetében az ártalmas gyermekkori élmények és a fejlődési trauma következtében kialakult látens sebezhetőség és alacsonyabb stressztűrő képesség is vezethet olyan helyzetekhez, amikor a lelki elsősegély segíthet a prevencióban vagy akár egy incidens során a lelki sérülések mértékének minimalizálásában.
- Rendszerabúzus:** Megvalósul, amennyiben a gyermekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik vagy diszfunkcionálisan működik és ezzel hozzájárul a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzésének elmulasztásához, késedelmes elhárításához vagy a mulasztás miatt a folyamatos/további károsodáshoz. Rendszerabúzus körében elkövetett gyermekbántalmazásnak minősül, ha a bántalmazás észlelését vagy gyanújának felmerülését nem követi beavatkozás, azaz jelzés és intézkedés megtétele a bántalmazást elszenvedett gyerek megsegítése, védelme és az eset kivizsgálása érdekében.
- Veszélyeztetés:** A vonatkozó hazai szabályozásnak megfelelően veszélyeztetettnek tekinthető a gyermek, amennyiben testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármely – így a saját maga, vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás, vagy egyéb -

⁸ Az Élményakadémia KHE kockázatkezelési terve a Viristar Outdoor Risk Management protokollja, anyagai és képzése alapján kidolgozott outdoor kockázatkezelési terv. A kockázatkezelés terén emellett építünk a NOLS és az Outward Bound kockázatkezelési gyakorlatára és törekszünk arra, hogy fejlesszük a saját gyakorlatunkat is.

⁹ Az Élményakadémia KHE elsősegély protokollja a National Outdoor Leadership School wilderness first aid protokollja, anyagai és képzése alapján készült el. Folyamatosan igyekszünk tanulni az alkalmazásból és a magyarországi szabályozás változását a területet illetően.

¹⁰ Az Élményakadémia KHE Lelki elsősegély protokollja a NOLS vonatkozó irányelvei és a WHO valamint az American Psychological Association irányelvei alapján került kidolgozásra.

körülmény gátolja vagy akadályozza. Gyermekvédelmi szempontból súlyos veszélyeztetettségnek a gyermek olyan bántalmazását, vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. Mind az alapesetben, mind a súlyos veszélyeztetés esetében fontos tudni, hogy maga a veszélyeztetés akkor is megvalósultnak tekintendő, ha annak következtében ténylegesen nem következik be károsodás, vagy hátrány.

A testi fejlődés veszélyeztetése megvalósulhat többek közt fizikai bántalmazás, éheztetés, a higiéniai követelmények megszegése, vagy a szükséges egészségügyi ellátás elhanyagolása révén, az értelmi fejlődés veszélyeztetésére pedig példa lehet a gyermek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása. A gyermekek erkölcsi fejlődését veszélyeztethetik például a jelenlétükben megvalósuló erőszakos, vagy szexuális cselekmények, érzelmi fejlődésük veszélyeztetése pedig megvalósulhat rendszeres megalázással, vagy megfélemlítéssel.

Fenti fogalmakkal, így a gyermekbántalmazás fogalmával, fajtáival, és jeleivel az egyesület minden alkalmazottjának tisztában kell lennie, bármilyen minőségben és szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) alapján dolgozik, vagy az egyesület nevében jár el. Az egyesület ezen ismeretek megszerzését megfelelő felkészítéssel segíti elő. A felkészítés szakemberek (pl. pszichológus, jogász, mentálhigiénés szakember, gyermekvédelmi szakember) bevonásával történik, és a tanfolyam anyaga a munkatársak részére elérhető.

Az Élményakadémia Közhasznú Egyesület, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja, fentiek észlelésekor a gyermek további veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében köteles jelzéssel élni az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve gyámhatóság felé (a bejelentési folyamat részletesen a IV. fejezetben kerül kifejtésre).

A bántalmazási formák jelei összefüggenek és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az egyesület munkatársai minden esetben képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel/ fiatal felnőttel nem megfelelően bánt a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.

2.3. Kikre nézve kötelezőek az irányelvek?

Az irányelvek kötelezőek az Egyesület által foglalkoztatott, általa alkalmazott vagy megbízott, önkéntesen vagy fizetésért bevont, bármely munkavállaló, megbízott, tréner, gyakornok, önkéntes, vagy az egyesületnél más jogviszonyban foglalkoztatott személy, aki munkája során gyermekekkel dolgozik, vagy akár közvetlenül, akár közvetett módon gyermekekkel kerülhet érintkezésbe, továbbá mindenki, aki a gyermekekkel kapcsolatos személyes, érzékeny és bizalmas információkat ismerhet meg és kezel.

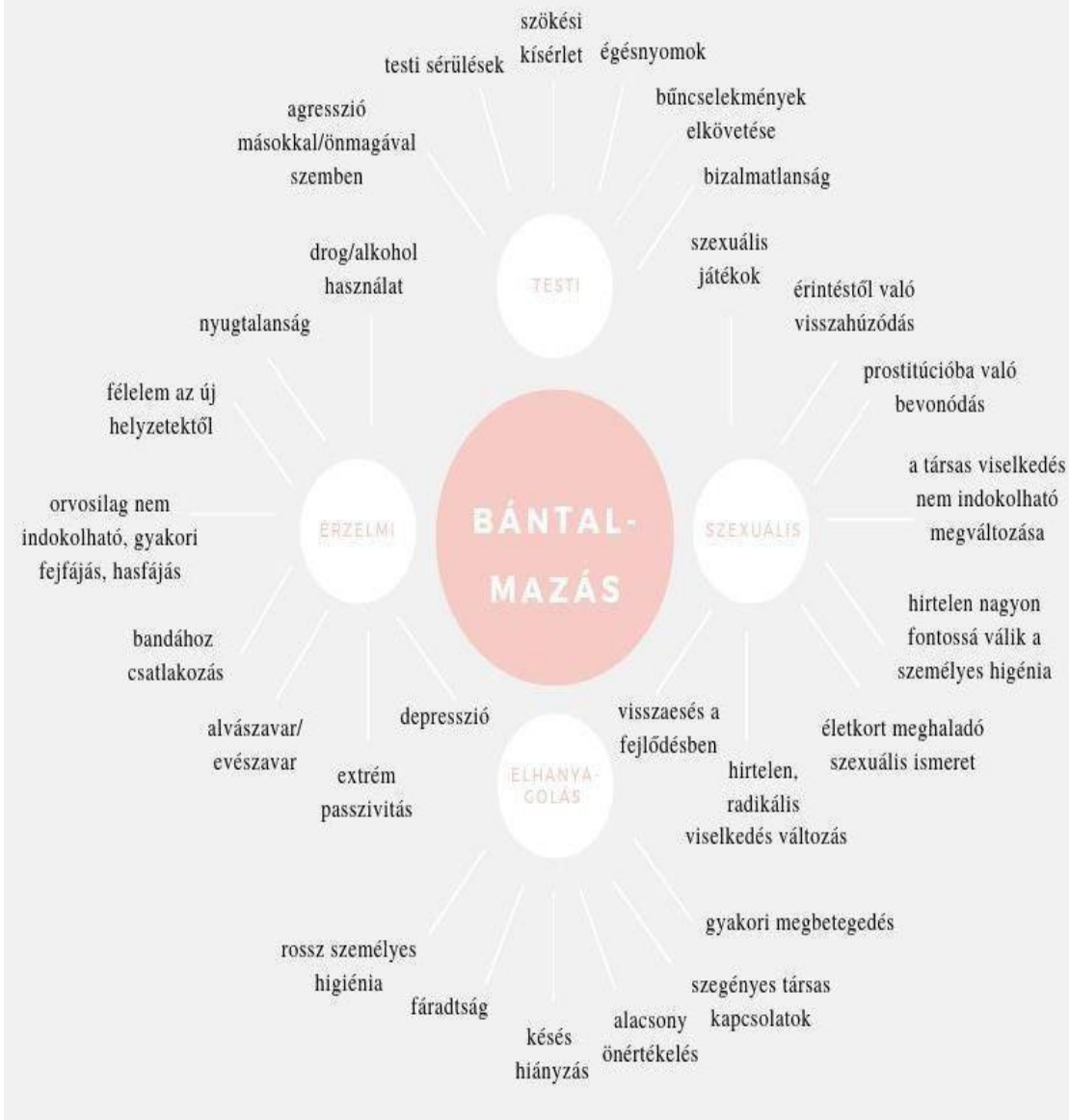
Ezen belül:

1. **Irodai dolgozók:** Az Egyesület működését támogató irodai csapat, azaz irodavezető, projektkoordinátorok, kommunikációs munkatársak, takarítók, stb.
2. **Az Egyesület vezetés:** Az Egyesület ügyvezetője és szakmai vezetői.
3. **Elnökség:** Az Egyesület elnöksége.
4. **Trénerok:** Az Egyesület programjait, tréningjeit, képzéseit s táborait szakmailag lebonyolító (előkészítő, megtervező, megtartó, lezáró), képzett és vizsgázott szakemberek
5. **Tech-crew:** Az Egyesület programjain (tréningek, képzések, táborok) ipari alpinista kötéltechnikát igénylő tevékenységet lebonyolító (fel és leszerelő, üzemeltető), a területen végzettséggel rendelkező szakemberek.
6. **Önkéntesek:** Az Egyesület programjain (tréningek, képzések, táborok) szakmai vagy nem szakmai területen tevékenykedő, önkéntesként jelen lévő segítők.
7. **Ificsoport:** Olyan fiatalok - jellemzően állami gondozásban vagy roma telepeken élők vagy ott felnövekedettek - akik maguk is hátrányos helyzetből indulva, együtt élménypedagógián alapuló tevékenységeket szerveznek kor- és sorstársaik számára.

Az egyesület szándéka szerint hosszú távon támogatja a vele kapcsolatba kerülő gyermekeket, fiatal felnőtteket és elkötelezett jóllétük biztosítása és védelme mellett. Ennek értelmében minden eszközzel és minden munkatársán keresztül védi jogaikat, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessenek.

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

A bántalmazás jelei összefüggnek és átfedésben vannak egymással

JELZÉS

3. A gyermekek védelmére vonatkozó eljárások

3.1. A kockázatok minimalizálására irányuló előírások

3.1.1. Általános felelősség

A jelen dokumentumban foglalt irányelvek hatálya az Egyesület minden működési területére kiterjed: annak elfogadásától kezdve minden program működési rendjének részévé válik és kötelező erővel bír.

Az Egyesület bármely programjával kapcsolatban álló gyerek és fiatal felnőtt biztonságának fenntartása minden munkatárs feladata, így minden személynek, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, tisztában kell lennie az ezzel kapcsolatos szerepével és kötelezettségeivel, és köteles annak megfelelően eljárni.

Jelen irányelvek keretei között az Egyesület biztosítja azon személyek védelmét az áldozattá válással szemben, akik az Egyesülettel közvetlen kapcsolatban állnak, vagy az Egyesület működésének közvetlen hatókörébe tartoznak.

A szabályzatot az Egyesület vezetői, kockázatkezelési bizottsága és elnöksége hagyja jóvá, és szükség esetén felülvizsgálja. Az Egyesület vezetése nyomon követi a szabályzatban foglaltak érvényesülését, és a hatáskörébe tartozó intézkedéseket tesz.

3.1.2. Az Egyesület vezetőségének (ügyvezetőjének és szakmai vezetőjének) felelőssége

Jelen protokoll bevezetése, a megvalósulás nyomon követése, ellenőrzése és a szabályzat alapján történt szakmai beavatkozások, intézkedések értékelése;

- Annak biztosítása, hogy minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, tisztában legyen a jelen szabályzatban foglalt felelősségi körével, és az ehhez szükséges felkészítést és információkat megkapja;
- Annak biztosítása, hogy minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, aláírja a jelen protokollban foglalt Magatartási Szabályzatot;
- A munkatársak részéről előforduló bántalmazási esetek kapcsán a megfelelő felelősségre vonási eljárások lebonyolítása;
- Jelen irányelv betartásával kapcsolatban éves rendszerességgel beszámol az Elnökség és az Egyesület felé, valamint szükség esetén (ha az irányelv megvalósulásával kapcsolatban bármilyen visszasságot tapasztal), akkor rendkívüli beszámolót tart;
- Biztosítja, hogy az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyerekek és fiatal felnőttek ismerjék jelen irányelv rájuk vonatkozó pontjait, különös tekintettel a gyerekeket megillető jogokra és a panasztétel lehetőségeire

3.1.3. Az irányelvek betartásáért felelős személy és helyettese:

Jelen szabályzatban foglaltak megvalósulásáért az Egyesület által kijelölt személy, távolléte esetén pedig – szintén az Egyesület által kijelölt – helyettese felel. Kijelölt személy jelenleg (2022. november 1-től változásig) Bárnai Árpád, helyettese Gyöngyösi Krisztina. Ők azok, akik bántalmazás gyanúja esetén a jelen protokollban foglalt intézkedések megtételéért felelősek, az intézkedések megvalósítását koordinálják, a szervezeten belüli és a külső hatóságok felé az intézkedéseket elindítják és megteszik. Személyéről és elérhetőségeiről, valamint fogadóórájának időpontjáról és helyszínéről tájékoztatni kell az Egyesülettel kapcsolatban álló gyerekeket és munkatársakat.

A gyerekek és fiatal felnőttek számára biztosítani kell, hogy bármikor el tudják érni az irányelvek betartásáért felelős személyt, illetve távolléte esetén helyettesét. Erre az Egyesület több lehetőséget biztosít:

- Személyes elérés
- Szükség esetén egyéb, egyénileg egyeztetett időpontban
- A személyes elérésen túl, folyamatos jelleggel egy „HelpBox-ot” biztosítunk a bármikor bedobható jelzés, segítségkérés számára a programjainkon. Ennek online formája a helpbox@elmenyakademia.hu emailcím.

A HelpBoxot az Egyesület minden, általa szervezett tevékenység esetében biztosít, annak elérhetőségéről a résztvevő gyerekeket és fiatal felnőtteket az adott foglalkozást vezető szakember tájékoztatja. A dobozhoz, valamint az e-mail fiókhoz kizárólag az irányelvek betartásáért felelős személy és helyettese férnek hozzá. A helpbox@elmenyakademia.hu címen keresztül szintén bármikor lehet jelzést tenni.

3.1.4. A kijelölt személy felelősségi köre:

- A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagokkal való kapcsolattartás, feljükk történő jelzések megtétele;
- Az eset kapcsán érintett gyermekek törvényes képviselőinek tájékoztatása;
- Az eseteket követően visszajelzés biztosítása a bántalmazást észlelő/jelző személynek;
- Az eseteket követően a feldolgozást könnyítő foglalkozás biztosítása egyéni és közösségi szinteken, szükség esetén a megfelelő kompetenciával bíró személyek bevonásával. Ezek a foglalkozások akkor valósulhatnak meg, ha még az Egyesület által tartott programon ez lehetséges. Amennyiben nem megvalósítható egy ilyen foglalkozás, akkor arról való gondoskodás, hogy a lehetőségekhez képest lehessen gondoskodni a feldolgozásról;
- A biztonsági elemeket tartalmazó munkaerő-kiválasztási folyamathoz, az adatvédelemhez, és a személyhez fűződő jogok védelméhez kötődő szabályok bevezetésében, és működtetésében való közreműködés – együttműködés az Egyesület azon munkatársával, akinek felelősségi köre kiterjed ezekre a területekre;
- Új belépők esetén két kompetens személy interjúztatja a jelentkezőt valamint 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt kérünk tőle a felvételi folyamat során, valamint átveszi a gyermekvédelmi belső képzésen, azt megérti, tudomásul veszi és alkalmazza;
- A partnerekkel való együttműködés a jelen szabályzat alapelveinek betartásával;

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

- Évente egyszer személyes beszámoló az Ügyvezető, az Elnökség és az Egyesület felé. Minden év végén a gyermekvédelmi felelősök éves gyermekvédelmi értékelést tartanak, erről írásbeli beszámolót készítenek, amit az Ügyvezető, és az Elnökség tagjai mellett az Egyesületi tagság is megkap;
- Jelen irányelvben szabályozott területeken a dokumentáció vezetése az irányelveknek, valamint az Egyesület GDPR szabályainak megfelelően;
- Jelzés tétele az Egyesület vezetőjének, ha az irányelvek teljesülése terén olyan visszásságot tapasztal, amelynek megfelelő kezelése az Egyesület vezetőjének felelősségi körébe tartozik

3.1.5. A kijelölt személy és helyettesének felelősségi köre:

- Fogadják és kezelik a gyerekek és fiatal felnőttek védelmével kapcsolatos információkat, bejelentéseket, amelyek származhatnak bárkitől, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, az Egyesület ügyfeleitől, vagy azok családtagjaitól, illetve az Egyesülettel kapcsolatban álló gyermekvédelmi intézmények képviselőitől;
- Amennyiben bántalmazás gyanúja merül fel, a jelzést/panaszt komolyan veszik, és az Irányelv szerint járnak el;
- A hozzájuk beérkezett információt/bejelentést alaposan megvizsgálják, és ha szükséges további információkat gyűjtenek a helyzet mélyebb tisztázása érdekében;
- A hozzájuk fordulókat tanáccsal és információval látják el a gyermekek védelmével kapcsolatban;
- Ha a gyermek/ fiatal felnőtt jelzi, hogy bántalmazás érte, segíteni abban, hogy panaszával az Egyesületnek történő jelzésen túl milyen egyéb fórumokhoz fordulhat (jogsegély szolgálatok, áldozatvédelmi szervek, hatóságok stb.);
- A jogsértés alapos gyanúja esetén megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a sérelmet szenvedett fél a jogorvoslati lehetőségekhez hozzáférjen. Mindig szükséges a hátrányt okozó konkrét cselekmény/jogsértés azonosítása annak érdekében, hogy a sérelmezett magatartás orvoslására mely jogterület (büntetőjog, polgári jog, alapvető jogok sérelme stb.) szerinti eljárásban kerülhet sor.

3.2. Felmerülő helyzetek esetén alkalmazandó előírások

3.2.1. Jogi kezelési módok lehetőségei

Az abúzus esetkörébe az alábbi jogsértések tartozhatnak:

- **Bűncselekményi tényállások** (különösen az élet, a testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a család elleni bűncselekmények)
- **Egyenlő bánásmód követelményének sérelme** (diszkrimináció, zaklatás stb.)
- **Alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságok** (pl.: emberi méltósághoz való jog)
- **Személyhez fűződő jogok sérelme** (különösen az élet, a testi épség és az egészség megsértése, a személyes szabadság, a magánélet megsértése, a személy hátrányos megkülönböztetése)
- Mivel a Gyvt. zéró toleranciát határoz meg a gyermekekkel szembeni rossz bánásmód valamennyi formájával szemben, ezért jogsértésnek számít **minden olyan veszélyeztető**

magatartás, ami a gyermek egészséges fejlődését sérti, hátrányt okoz vagy károsan befolyásolja.

Bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok:

- **Büntetőeljárás kezdeményezése:** büntetendő cselekmény gyanúja esetén
- **Egyenlő Bánásmód Hatóság** eljárásának kezdeményezése: hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, megtorlás esetén
- **Alapvető Jogok Biztosa Hivatalánál** eljárás kezdeményezése: alapvető jogok sérelme vagy azok közvetlen veszélye esetén
- **Áldozatvédelmi, áldozatsegítő szolgáltatások kezdeményezése:** bűncselekmény elszenvedése, illetve a bűncselekmény közvetlen következményeként testi, lelki, érzelmi vagy akár vagyoni kár elszenvedése esetén
- **Polgári peres eljárás kezdeményezése:** A személyiségi jogok, az élet, a testi épség és az egészség megsértése; a személyes szabadság, a magánélet, a magánlakás megsértése; valamint a személy hátrányos megkülönböztetése (stb.) esetén.
- **Panasz, közérdekű bejelentés tétele:** Panasszal és közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat a panasszal vagy a közérdekű bejelentéssel összefüggő tárgykörben eljárásra jogosult szervhez. A szóbeli közérdekű bejelentést az eljárásra jogosult szerv írásba foglalja és a közérdekű bejelentő számára másodpéldányban átadja.
- **Integrált jogvédelmi szolgálat:** gondoskodik a betegek, ellátottak és gyermekek törvényben meghatározott jogainak érvényesüléséről, védelméről, ellátja a jogvédelmi képviselők foglalkoztatásával összefüggő feladatokat, működteti a jogvédelmi képviselők hálózatát, irányítja, szervezi és ellenőrzi a jogvédelmi képviselők szakmai munkáját.
- **Gyermek veszélyeztetésének jelzése az illetékes gyermekvédelmi szervek felé:** Ebben irányadónak tekintjük a gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működésére vonatkozó EMMI előírásokat.

A gyermekek védelmével kapcsolatos általános, alapvető kérdéseket közösen, szükség esetén más munkatársak, illetve külső szakember bevonásával megvitatják. Konkrét esetekről az esetkezelés sajátosságának és státuszának megfelelően kapnak az Egyesület munkatársai tényszerű tájékoztatást, és lehetőséget kérdések feltételére, jó gyakorlatok megosztására. Ezt egy esetek megosztására kialakított online űrlapon is megtehetik az alábbi linken:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd7sn937Z2ZglABOTSzaQOnMiGLI90zgBqvpl1j2LN7ZPZ23g/viewform?usp=share_link.

Az összegzett tapasztalatokat az anonimizált esetek tanulságaival együtt ösztöjtja meg a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős személy és helyettese az egyesület Slack workspace-én és a témának dedikált egyesületi találkozón.

3.2.2. Minden munkatárs köteles:

- Támogatóan és aktívan részt venni a gyermekek jogainak védelmében;
- Ismerni a jelen protokollban rögzített kötelezettségeit, ennek érdekében részt venni az Egyesület által nyújtott felkészítésen;
- Ismerni és érteni az Egyesület jelen szabályzatát, és a munkáját annak betartásával végezni;
- Az elvárható gondosság alapelvét alkalmazva végezni a munkáját;

- Megérteni és aláírni a jelen protokollban foglalt Magatartási Szabályzatot;
- Bántalmazással vagy annak gyanújával kapcsolatban jelen szabályzatot követve cselekedni;
- Bántalmazás vagy annak gyanúja esetén az alábbi jelzéseket, intézkedéseket megtenni:
 - A gyermeket/ fiatal felnőttet segíteni abban, hogy hogyan tudják a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy felé jelezni, ha úgy érzik, hogy őket az Egyesület bármely munkatársa bántalmazta;
 - Amennyiben bármilyen abúzus gyanúját észleli, akkor az eset tisztázása érdekében jelzi az esetet az irányelvek betartásáért felelős személy felé annak érdekében, hogy a körülményeket feltárja.
- A bántalmazást vagy annak gyanúját minden esetben a szabályzatban leírt módon dokumentálni;
- A gyerekek jogait tiszteletben tartani, és velük minden tevékenység során úgy bánni, hogy a méltóságuk soha ne sérüljön.

3.6. Biztonsági elemek a munkaerő kiválasztásának folyamatában

Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont arra, hogy az Egyesület minimálisra csökkentse a gyermekbántalmazás kockázatát. A szervezet alapos biztonsági ellenőrzést végez a jelentkező háttérét tekintve legyen az önkéntes, alkalmazott, megbízott, vagy más jogviszonyban foglalkoztatott személy. Ennek megfelelően, nem vállalhat munkát az Egyesületnél olyan személy, aki korábban már követett el kiskorúak sérelmére bűncselekményt vagy veszélyeztetett gyermeket. Nem alkalmazható továbbá olyan személy, akiről az előzetes szűrés alkalmával kiderül, hogy munkahelyváltásában része volt gyermekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás.

A biztonsági elemeket tartalmazó munkaerő kiválasztási folyamat lényege annak biztosítása, hogy csak olyan személyek dolgozhassanak az Egyesületnél, akik elkötelezettek az alapelvek és a gyermekjogok védelme mellett:

- **A munkatársakkal kapcsolatos kiválasztási szempontok és a kiválasztás menete nagyban függ a betölteni kívánt pozíciótól:**
- **A szakmai- és az operatív csapatba** személyes ismeretségen, ajánlásan, vagy pedig hirdetés, keresés útján kerülnek be az új munkatársak. A keresés elemei: hirdetés; írásbeli anyagok szűrése; telefonos interjú; személyes interjú;
- **Új munkavállalók esetén minden esetben a maximális, 3 hónapig tartó próbaidő**
- **Az önkéntesek toborzása és kiválasztása:** jellemzően személyes ismeretség és hirdetések révén történik. Önéletrajz, és motivációs levél bekérése, ezek szűrése, személyes találkozó, önkéntes képzésen való részvétel. Ez a képzés még a kiválasztási / elköteleződési folyamat része.
- **Együttműködő szakemberek:** ők elsősorban személyes ismeretség, ajánlások révén kerülnek kapcsolatba az Egyesülettel.

3.6.1. Minden pozíció betöltése során szükséges:

- Önéletrajz és motivációs levél bekérése
- Személyes interjú történő meghallgatás
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány
- 1 referencialevél a referenciát adó személy elérhetőségével (önkénteseknél nem szükséges)
- Adott pozíciónak megfelelő képzés, képzettség
- Az ajánlatot elfogadó jelölt a szerződése aláírásával egyidejűleg aláírja a jelen protokollban foglalt Magatartási Szabályzatot is, amelyben nyilatkozik arról, hogy:
 - nem áll foglalkozástól jogerősen eltiltás hatálya alatt
 - bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre nem ítélték
 - nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt.

Az új munkatársak nem kezdhetik meg addig a tevékenységüket az Egyesületnél, amíg meg nem ismerték és értették a jelen szabályzatot, a benne leírt szerepüket és kötelezettségeiket, és alá nem írták a benne foglalt Magatartási Szabályzatot. Minden új munkatárs megkapja a megfelelő felkészítést annak érdekében, hogy ezeket teljesen magáévá tudja tenni.

4. Bejelentési protokoll és esetkezelés

A bejelentési folyamat felvázolja azokat a kötelességeket, amelyeket minden gyermekbántalmazással kapcsolatos aggodalom jelzése és kezelése során be kell tartani.

Az Egyesület kijelenti, hogy minden olyan esetet vagy gyanút, amely az Egyesülettel kapcsolatban álló gyerekek és fiatal felnőttek jóllétének és biztonságának veszélyeztetésével kapcsolatos ki kell vizsgálni, és az ügyben haladéktalanul intézkedni kell.

A gyermekek védelmével kapcsolatos minden információt bizalmasan kell kezelni. Az információkat csak a legszükségesebb személyekkel lehet megosztani (ez magában foglalhatja az Egyesület vezetőjét, az Elnökséget és szakértőket, a releváns hatóságokat, és az érintett személy szüleit/törvényes képviselőjét, gondozását ellátó intézményt) az érintett személy tudomásával.

A jelzési rendszerről és a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy kilétéről, elérhetőségeiről a gyerekeket az együttműködés legelején, szóban tájékoztatja az Egyesület.

4.1. Teendők gyanú esetén

4.1.1. Jelzéstételi folyamat

Ha bármely Egyesületi munkatárs - így önkéntes és foglalkozásvezető is - szemtanúja elhanyagolásnak, kihasználásnak egyéb rossz bánásmódnak, vagy ezek megtörténtét gyanítja, vagy harmadik fél ilyen esetről számol be neki, a következőket kell tennie:

- Az adott találkozás/program után azonnal jeleznek a releváns projektvezetőnek (=vezető tréner/ a projektért felelős szakmai vezető/ a szakmai vezető általában /mentálhigiénés jellegű szaksegítség, amennyiben rendelkezésre áll / az irányelvek betartásáért felelős személy) lehetőség szerint szóban és írásban egyaránt, de írásban kötelező jelleggel;

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

- Ha a jelzést nem az irányelvek betartásáért felelős személynek tették, akkor az értesített szakmai vezető/pszichológus szükség esetén jelzést tesz a gyermekvédelmi irányelv betartásáért felelős munkatársnak;
- A jelzéseket megfelelően dokumentálni kell: a jelzést tevő személy kitölti a szükséges adatlapot (lásd: 2. sz. melléklet), amit a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy bizalmasan kezel és archivál;
- Az írásos jelzésnek - a „Bejelentési lap” c. mellékletnek megfelelően - tartalmaznia kell:
 - A jelentést tevő adatait (név, cím, elérhetőségek, pozíció megnevezése)
 - A bántalmazással érintett adatait (név, cím, elérhetőségek, az Egyesület projektjének megnevezése, amelyben részt vesz),
 - A bántalmazás mibenlétének leírását (gyanított vagy szemtanúként látott eset, dátuma, időpontja, helye),
 - Az esetben érintett és közreműködő személyek megnevezését,
 - Az eset pontos leírását,
 - Az esetet jelentő személy által megtett intézkedéseket;
- A Bejelentési lapban szereplő személyes adatokat bizalmasan kell kezelni a vonatkozó adatkezelési előírásoknak megfelelően;
- A Bejelentési lapot az esetről való értesülést követő 24 órán belül archiválni kell annak érdekében, hogy az utánkövetés és felülvizsgálat, így az Elnökség és az Egyesület felé történő éves beszámoló során az Egyesület vezetője is pontos képet kaphasson az esetekről.

4.1.2. Jelzési folyamat anonim jelzés esetén

Biztosítani kell a gyerekek/ fiatal felnőttek számára, hogy anonim módon is jelezhessenek, ha bántalmazásnak/veszélyeztetésnek vannak kitéve, vagy valamilyen probléma érte őket egy általunk biztosított foglalkozáson.

Ennek formája:

- Minden, az Egyesület által üzemeltetett létesítményben elérhető az adott programon részt vevők számára egy zárható doboz (fizikailag HelpBox; virtuálisan: help@elmenyakademia.hu), amelyhez kizárólag a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy és helyettese férnek hozzá.
- A gyerekeknek és fiatal felnőtteknek lehetőségük van:
 - név nélkül leírni az adott problémát;
 - ennek során megjelölhetik azt a programot, foglalkozást is, ahol a problémát észlelték;
- A dobozokba bedobott jelzéseken lehetőség van névvel is leírni az adott problémát;
- A gyerekeket a doboz funkciójáról és helyéről, elérhetőségéről a táborok/foglalkozások elején szóban tájékoztatják. A dobozt a tábor vezetője, illetve az irányelv biztosítottságáért felelős munkatárs (illetve távolléte esetén az egyéni figyelemmel kapcsolatos programok szakmai vezetője) 2 naponta nézi meg, hogy minél hamarabb meg tudja tenni a szükséges lépéseket.

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

Biztonságos kapcsolat, bizalmi személy: Minden, az Egyesület által tartott programon jelen van elég és megfelelően felkészített felnőtt, akivel megoszthatja a jelzéseit a programon résztvevő gyerekek, fiatal felnőttek.

Egy-egy programon a szükséges felnőtt-gyerekek arányát és a résztvevői csoporttal való munkához szükséges szakmai tudást és tapasztalatot az adott programon résztvevő csoport szükségleteihez és adottságaihoz szabjuk.

4.1.3. Folyamatábra:

Ha az Egyesület munkatársa **aggódik** a gyermek biztonsága miatt, mert

- bántalmazást/ annak jeleit észleli
- visszaélés gyanúja merül fel
- vélelmezett visszaélés történik
- a gyermek megosztja a bántalmazás/visszaélés tényét

A foglalkozást követően **azonnal tegyen jelzést** a releváns programvezetőnek. A jelzést a **Gyermekvédelmi Bejelentő űrlap** kitöltésével tegye meg.

A programvezető szükség esetén, az esetről való értesülését követően **haladéktalanul jelez** a gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személynek.

A gyermekvédelmi irányelvek betartásáért felelős személy a jelzést súlyos veszélyeztetés esetén **72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak /Gyámhatóságnak/ Gyermekvédelmi intézménynek**

- Minden szükséges lépést meg kell tennie a további sérülések elkerülése érdekében, esetmegbeszélést is kezdeményezhet;
- Tájékoztatási kötelezettségének eleget téve haladéktalanul tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét és a gondozását ellátó intézményt;
- Gondoskodik a jelzést tevő személy részére történő visszajelzésről szükség esetén jelez a munkáltatói jogok gyakorlója felé.

A munkáltatói jogokat gyakorló személy szükség esetén megindítja a megfelelő eljárást az érintett munkatárs felelősségre vonása érdekében.

Az Egyesület érintett munkatársai az esetet követően 72 órán belül leülnek, hogy átbeszéljék a felmerült kérdést és a további lépéseket.

4.1.4. Titokdoktor protokoll - a bántalmazásról szóló beszámolót először halló személy számára

A protokoll abban az esetben nyújt iránymutatást, ha egy bántalmazásról szóló bejelentés az Egyesülettel kapcsolatban álló gyermektől vagy fiatal felnőttől származik.

A Titokdoktor protokoll alapvetései:

- Fontos tudni, hogy mind a fiataalt, mind az őt meghallgató személyt komoly igénybevétel a munka erőszakot átélt gyermekkel/ fiatal felnőttel;
- Azon bizalmi felnőttnek ajánlott követnie és alkalmaznia, akivel a gyermek/ fiatal megosztotta titkát, akinek mesélt az általa átélt esemény(ek)ről, amelyet a protokoll szerint más szakemberrel/hatósággal is meg kell osztani;
- **Lényege, hogy a bizalmi felnőtt addig ne ossza meg mással a rábízott titkot és az érintettől se kérje annak megosztását, amíg a gyerek/ fiatal saját maga oda nem ért a lelki folyamataiban, hogy erre felhatalmazást tud adni (mert már készen áll, hogy a titok feloldásra kerülhet és külső szereplők is megtudhatják);**
- Ezen a folyamaton kell végig kísérni az érintettet és együtt dolgozni, beszélgetni vele, hogy megérthesse, miért fontos az, hogy a történekről másnak is beszéljen, hogy azt más is megtudja;
- Fontos, hogy a gyereknek/ fiatal felnőttnek legyen ideje felkészülni és elfogadni azt, hogy a történekek milyen következményei lehetnek (pl. eljárás fog indulni):
 - legyen módja kellő információhoz jutni
 - legyen elég ideje megérteni, hogy pontosan milyen eljárások elé néz

A Titokdoktor protokollt minden munkatársnak (így a foglalkozásvezetőknek is) ismernie kell. Ha egy bántalmazásról szóló bejelentés az Egyesülettel kapcsolatban álló gyermektől vagy fiatal felnőttől származik, a beszámolót először halló személy (az Egyesület munkatársa) a következőképpen kell, hogy eljárjon:

- Figyelmesen hallgassa őt végig, és fogadja el, amit hall anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a személyre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle;
- Biztosítsa a személyt, hogy jól döntött, hogy megosztotta vele az információt;
- Tájékoztassa arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel is;
- Tájékoztassa a személyt arról, hogy mik lesznek a következő lépések az esettel kapcsolatban;
- Azonnali helyzetfelmérés és kockázatelemzés után tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az érintett biztonságba kerüljön;
- Dokumentálja a beszámolót és - a fentieknek megfelelően - haladéktalanul tegyen jelzést a releváns programvezetőnek, vagy az irányelvek betartásáért felelős személynek, illetve programvezetőként az irányelvek betartásáért felelős személynek.

4.2. Szervezeti teendők gyanú esetén

A felmerülő kérdésekben a releváns gyermekvédelmi szervek, valamint a gyermekotthonok és az Egyesület között minden esetben a gyermekvédelmi irányelvért felelős munkatárs jelenti a hidat. Ennek megfelelően az eset tudomására jutásakor:

- Kockázatelemzést végez és biztosítja az érintett gyermek/fiatal biztonságát;
- Tanáccsal és információval látja el az esetben érintetteket;
- Gondosan értékeli a kapott információt, és ha szükséges, további információkat gyűjt az eset tisztázására, amelybe bevonhatja a releváns munkatársakat is szükség esetén;
- Esetmegbeszélést hívhat össze annak kivizsgálására, hogy milyen intézkedések megtétele szükséges, milyen szakemberek (jogász, pszichológus, pszichiáter, orvos), külső szervezetek bevonása vagy hivatalos eljárás megindítására van szükség;
- A jelzést súlyos veszélyeztetés esetén 72 órán belül, veszélyeztetés gyanúja esetén 8 napon belül továbbítja az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak/gyámhatóságnak;
- Az ügyről a tudomásszerzést követően azonnal értesíti az érintett szüleit/gyermekvédelmi gyámját és a gyermekotthont;
- Megvizsgálja, hogy szükséges-e valamely szervezeti szabályzat módosítása, vagy a munkatársak további felkészítése annak érdekében, hogy hasonló eset ne következhesen be a jövőben;
- Szükség esetén jelez a munkáltatói jogok gyakorlója felé-

Az eredeti jelzést tevő személynek minden esetben visszajelzést kell kapnia az ügy állásáról, az érintett gyermek/fiatal felnőtt hogylétéről és szükség esetén szupervíziós lehetőséget kell számára biztosítani.

Az Egyesület érintett munkatársai szükség esetén az adott esetet követően 72 órán belül leülnek, hogy átbeszélgék a felmerült kérdést és a további lépéseket. Az eseteket követően mind a munkatársak, mind a gyermekközösség esetében biztosítani kell a feldolgozást segítő foglalkozást/beszélgető kört.

4.3. Munkáltatói jogok és felelősségvállalás:

4.3.1. Trénerek és munkatársak vonatkozásában

- Ha a sérelem okozásával összefüggésbe hozható személy munkaszerződés keretében az Egyesületnek dolgozik, az Egyesület vezetője minden esetben megvizsgálja, hogy milyen munkajogi intézkedések megtételére kerülhet sor: fegyelmi eljárás kezdeményezése, munkaviszony megszüntetése, munkavégzés alóli felmentés stb. és ennek megfelelően az eljárás megindítására tesz javaslatot a munkáltatói jogok gyakorlója (a kuratórium vezetője) felé.
- A felmentés nem jelenti a bűnösség vélelmezését, hanem inkább mindegyik fél biztonságát hivatott szolgálni arra az időre, amíg a vizsgálat folyik.
- Adódhatnak olyan helyzetek, amikor egyértelműen nem lehet eldönteni, hogy a felmondás joga jogszerűen gyakorolható-e. Ilyen például, amikor a munkáltató arról értesül, hogy munkatársát bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják.
- A munkáltató felmondását köteles megindokolni, mely a munkatársnak a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, képességével, vagy a munkáltató működésével összefüggő ok

lehet (Mt.). A jogviszony azonnali hatállyal is megszüntethető, ha a másik fél a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, mely a jogviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

- Ez utóbbi eset bírhat relevanciával akkor, ha a munkáltató arról értesül, hogy a munkatárs bűncselekményt követett el. Ilyenkor a munkaadónak a munkatársba vetett bizalma alappal rendülhet meg, ráadásul egy hátrányos ítélet folytán akár évekig is távol maradhat a munkatárs.
- Nem egyértelmű a helyzet megítélése akkor, amikor pusztán a gyanú felmerüléséről és a büntetőeljárás megindításáról szerez tudomást a munkaadó. A bírósági gyakorlat már régóta követi azt az elvet, mely szerint bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja szigorúan körülhatárolt feltételek fennállása esetén megalapozhatja a munkaviszony azonnali hatályú felmondással történő megszüntetését.
- Amennyiben a körülményekre tekintettel a bizalomvesztés megalapozott, a rendkívüli (azonnali hatályú) felmondás lehet jogszerű, a bizalomvesztés körülményeit azonban mindig nagyon alaposan kell mérlegelni.

Minden olyan jelzés, amelyet jó szándék vezérel, elnyeri az Egyesület támogatását, de a szándékosan rosszhiszeműen tett jelzések következménye lehet fegyelmi eljárás.

4.3.2. Az önkéntesek vonatkozásában:

- Ha a sérelem okozásával összefüggésbe hozható személy önkéntes szerződés keretében az Egyesületnek dolgozik, az Egyesület vezetője minden esetben megvizsgálja, hogy milyen intézkedések megtételére kerülhet sor. Indokolt esetben az önkéntes szerződés azonnali szüneteltetését, vagy felbontását eszközöli.
- A vizsgálat, szüneteltetés, vagy felbontás nem jelenti a bűnösség vélelmezését, hanem inkább mindegyik fél biztonságát hivatott szolgálni arra az időre, amíg a vizsgálat folyik.

4.3.3. Felkészítés, képzések

Kiemelten fontos, hogy minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, értse és magáénak érezze a gyermekek védelmével kapcsolatos elveket, felismerje a bántalmazás jeleit, és veszélyeztetés vagy annak gyanúja esetén tudja, hogyan cselekedjen.

Jelen irányelvet minden munkatársnak és önkéntesnek ismernie kell, valamint ezt a tudásukat szinten is kell tartaniuk. Az új belépőknek és önkénteseknek kötelezően részesülniük kell az irányelvekben foglaltakkal kapcsolatos képzésben. Az új munkatársak a képzést követően aláírják egy nyilatkozatot arról, hogy az ismertetést megkapták.

Ezen kívül, beosztásától függetlenül évente minden foglalkoztatottnak is újabb gyermekvédelmi képzésben kell részesülnie:

- Munkatársaknak
- Önkénteseknek
- Trénereknek

- Programokon jelen lévő egyéb személynek

A képzéseken áttekintésre kerülnek az irányelvek, másrészt egy-egy fókusz témát is körüljárnak a résztvevők. A képzéseket lehetőség szerint a területhez kapcsolódó szakember pl. jogász vagy pszichológus, vagy az irányelvek betartásáért felelős személy tartja, a részvétel dokumentálása jelenléti ív aláírásával történik. A képzések online keretek között zajlanak.

A gyermekekkel és fiatal felnőttekkel foglalkozó munkatársaknak rendszeres szupervíziós lehetőséget biztosít az Egyesület.

Jelen szabályzathoz az összes munkatárs számára hozzáférést biztosít az Egyesület mind elektronikus, mind nyomtatott formában is, illetve az nyilvánosan is elérhető az Egyesület hivatalos weboldalán.

4.3.4. Az együttműködő szervezetek, partnerek szerepe

Az Egyesület széles körben működik együtt külsős partnerekkel: állami és non-profit szervezetekkel, támogatókkal, vállalkozásokkal, beszállítókkal stb. Azoknak a partnereknek, akik bármilyen formában kapcsolatba kerülnek az Egyesülethez kapcsolódó gyerekekkel, fiatal felnőttekkel, el kell fogadniuk a jelen szabályzatban lefektetett alapelveket, és minden szerződésnek, amely az Egyesület és partnerei között jön létre, tartalmaznia kell az erre vonatkozó kölcsönös elköteleződésük elismerését.

Az Egyesület és partnerei kölcsönösen támogatják egymást a gyermekek védelmével kapcsolatban azáltal, hogy szükség esetén megosztják egymással az ezzel kapcsolatos tudást, jó gyakorlatokat, és forrásokat is.

5. Képmás, hang- és videó felvételek, kommunikáció és online biztonság

5.1. Kapcsolódó szabályok

Az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyerekekről és fiatal felnőttekről képmás, hang- és videó felvétel csak a következő szabályok betartásával készíthető:

- Az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyerekek törvényes képviselőjétől/a fiatal felnőttől mindig **engedélyt kell kérni** (lehetőleg írásban) mielőtt róluk képmás, hangfelvétel vagy videó felvétel készül, és mielőtt ezek az Egyesület különböző hivatalos online felületein (pl. honlap, Facebook oldal) vagy egyéb felületen közzétételre kerülnek. A hozzájárulás bármikor visszavonható.
- A fénykép személyes adatnak minősül ezért azt az Egyesület 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról rendelkezéseinek megfelelően kezeli. Az Egyesület adatkezelési szabályzata összhangban áll a vonatkozó nemzetközi és hazai normákkal.
- Az Egyesület az érintetteket (gyermek/fiatal felnőtt, törvényes képviselő) **tájékoztatja** az adatkezeléssel kapcsolatos jogairól és a jogorvoslati lehetőségekről. A nemleges választ tiszteletben kell tartani. Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A személyes adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályok alá tartozik minden dokumentum, így minden nyilatkozat és a Bejelentési lap is.
- Az Egyesület az érintetteket a képmás, hang- vagy videó felvétel készítése előtt **tájékoztatja** arról, hogy miért készülnek ezek a felvételek, hogyan, mikor és hol tervezi ezeket közzé tenni
- Az Egyesület a képmás, hang- vagy videó felvétel készítése előtt mindig **meggyőződik** arról, hogy ezek közzé tétele semmilyen tekintetben nem gyakorol kedvezőtlen hatást, illetve nem jelent veszélyt vagy kockázatot rájuk vagy a családjukra nézve.
- Mindig **figyelemmel kell lenni** arra, hogy az elkészült képmások, hang- vagy videó felvételek nem sérthetik a gyerekek és fiatal felnőttek - összességében a rajtuk szereplők - méltóságát vagy a személyiségi jogait.
- A felvételeken megjelenő személyek személyes adatait bizalmasan kell kezelni, és **biztosítani**, hogy a felvételeken feltüntetett adatok alapján a személyek ne legyenek beazonosíthatóak, kivéve, ha ahhoz az érintett kifejezett hozzájárulását adta. Az adatkezelők a rendelkezésre bocsátott személyes adatot (fényképet, videót, hangfelvételt) csak meghatározott célból kezelik.
- A felvételek biztonságos tárolását biztosítani kell annak érdekében, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzájuk.
- A felvételeken megjelenő személyeknek **lehetőséget kell biztosítani** arra, hogy a felvételekkel, és azok közzétételével kapcsolatos aggályaikat jelezhessék akár a közzétételt követően is. Súlyos és megalapozott aggály esetén (pl. a felvételek nyilvánossá tétele súlyos negatív hatást gyakorolt a személyre) a felvételeket **el kell távolítani** az Egyesület hivatalos online felületeiről és azokat nem lehet más felületen sem nyilvánosságra hozni. Az érintett kérésére minden esetben el kell távolítani a felvételt.

5.2. Online biztonság

Az Egyesület a vele kapcsolatba kerülő gyerekeket és fiatal felnőtteket arra ösztönzi, hogy az internetet és a közösségi média különböző eszközeit biztonságos módon használják. Az Egyesület hivatalos, nyílt kommunikációs felületein a kommunikációt ellenőrzi, és figyeli a résztvevők biztonságát.

A munkatársak a közösségi oldalakon a gyerekekkel csak abban az esetben vehetik fel a kapcsolatot, ha a gyermekek mindenek felett álló érdeke azt kívánja. Különös kivételt képeznek az önkéntes mentorok, valamint a szakmai csapat tagjai, hiszen az ő esetükben az egyéni figyelmen alapuló kapcsolat fenntartása szempontjából indokolt lehet az on-line kapcsolattartás. Az Egyesület munkavállalói ezt a közösségi oldalakon egy szakmai profil/ profil létrehozásával tehetik meg. Az on-line kapcsolat minden esetben az adott programra vonatkozó szigorú adatvédelmi szabályok betartása mellett valósulhat meg. Az Egyesület nem tart fenn gyermekek számára elektronikus felületen közvetlen kapcsolat felvételt biztosító szolgáltatást (pl. chat).

Az Egyesület a hírlevelekben és körlevelekben a személyes e-mail címeket elrejtí, nem jeleníti meg. Az online adatbázis védett annak érdekében, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzá az adatokhoz.

6. Utánkövetés és felülvizsgálat

6.1. Jelen irányelvek bevezetésének a következő lépései vannak:

1. A szabályzat integrálása az Egyesület már meglévő rendszerébe (stratégiai tervezés, munkaerő kiválasztás, működtetés, alapidokumentumok, új munka- és önkéntes szerződések stb.) és folyamataiba.
2. Minden olyan személy felkészítése, akire vonatkozik a szabályzat.
3. Az Egyesülettel együttműködő szervezetek, és partnerek tájékoztatása a szabályzatban lefektetett alapelvekről, amelyek a továbbiakban a közös munka alapját képezik.
4. Az Irányelv tartalmáról, különös tekintettel a gyerekek biztonságát garantáló jelzési lehetőségekről a gyerekeknek és fiatal felnőtteknek az életkoruknak megfelelő tájékoztatás.

A szabályzat bevezetését követően az Egyesület évente ellenőrzi és értékeli, hogy hogyan kerül alkalmazásra a szabályzat a mindennapi működésben, és ez milyen hatással van a szervezetre, a gyerekekre és a külső partnerekre.

6.2. Az ellenőrzési és értékelési tevékenység fókuszpontjai

A szabályzat alkalmazása tekintetében:

- A biztonsági elemeket tartalmazó munkaerő kiválasztás szabályainak betartása;
- A Magatartási Szabályzat megismertetése minden alkalmazottal;
- Megfelelő felkészítés biztosítása mindenki számára;
- Az Egyesület partnereinek tájékoztatása a gyermekek védelmének alapelveiről, ezek érvényesítése a közös munkában;
- A képmás, hang- és videó-felvétel készítés szabályainak, az adatvédelem és személyiségi jogokra vonatkozó szabályoknak, a kommunikációs és online biztonságra vonatkozó előírásoknak betartása;

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

- A bejelentési protokoll és az esetkezelés előírásainak betartása, minden bántalmazással kapcsolatos eset vagy gyanú jelzése és dokumentálása;
- Az ellenőrzési rend kialakítása és alkalmazása.

A szabályzat hatása tekintetében:

- A szabályzat hatása az Egyesület munkatársaira, a szervezetre;
- A szabályzat hatása az Egyesülettel kapcsolatban álló gyermekekre és fiatal felnőttekre;
- A szabályzat hatása az Egyesület külső környezetére.

A hatásvizsgálat a következő területeket érintő kérdések megválaszolásával történik:

- A szabályzat hatása a mindennapi munkára, életre, vagy az Egyesülettel való együttműködésre;
- A szabályzat kialakításában, bevezetésében, és alkalmazásában való részvétel;
- A szabályzat ismerete;
- A szabályzat előírásainak magabiztos alkalmazása;
- A kapott felkészítés minősége;
- A szabályzat bevezetése óta bekövetkezett/érezkelt változások;
- A bántalmazásos esetekre vonatkozó bejelentésekkel kapcsolatos motiváció.

Elsődlegesen az Egyesület vezetője felelős a szabályzat bevezetéséért, az ellenőrzési és értékelési tevékenységek végrehajtásáért, és a szabályzat felülvizsgálatáért, de minden olyan személy, aki a szabályzat hatálya alá tartozik bevonható ezekbe a tevékenységekbe.

Az ellenőrzési és értékelési tevékenységet évente, a szabályzat felülvizsgálatát, és ha szükséges módosítását, pedig 3 évente kell végrehajtani.

Az ellenőrzési és értékelési tevékenység eredményeit a szervezet egy belső audit beszámolóban foglalja össze, amelyet az Egyesület kuratóriuma hagyhat jóvá.

7. Jogszabályok

- ENSZ Gyermejkjogi Egyezménye (kihirdette:1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) ● A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.)
- A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (EMMI 2018)
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI protokoll
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

8. Mellékletek

8.1. Magatartási Kódex - 1. sz. melléklet

Az Egyesület elkötelezett egy olyan munkakörnyezet kialakítása és fenntartása mellett, amely az alapértékeit jól tükrözi és a gyerekek/ fiatal felnőttek védelmét szolgálja. Minden olyan személy, aki bármilyen minőségben, bármilyen szerződés (munka-, vállalkozói, megbízási, önkéntes, gyakornoki szerződés stb.) keretében az Egyesületnek dolgozik, vagy az Egyesület nevében jár el, köteles az Egyesülettel kapcsolatba kerülő gyermekek méltóságának és egyenlőségének tiszteletben tartásával, a legmagasabb szakmai és etikai normák betartásával eljárni.

Alapvetően a *"több felnőtt"* szabály betartására kell törekedni. Minden olyan helyzetben, ahol gyerekek jelen vannak két, vagy több felnőtt jelenléte csökkenti a gyermekbántalmazás lehetőségét.

8.1.1. A Gyermekvédelmi Irányelvhez kapcsolódó kötelezettségvállalási nyilatkozat

Az Egyesület munkatársaként, megbízottjaként, önkénteseként vállalom, hogy:

- tiszteletben tartom a gyermekek jogait, háttérét, kultúráját és hitét;
- az Egyesület képviselőjeként eljáró személyként feladatomnak megfelelő magatartást mutatok;
- követem a gyermekek biztonságára vonatkozó szervezeti szabályokat és iránymutatást az Egyesület Gyermekvédelmi Irányelveinek megfelelően;
- tartózkodom gyermekek és fiatalok jelenlétében a szexuálizáló viselkedéstől (pl.: vicc mesélés, kétértelmű megjegyzések);
- akkor érintem meg a gyereket, amikor a fizikai vagy érzelmi jólléte indokolja, ezt olyan formában teszem, hogy az ne sértse a testi integritáshoz való jogát és biztonságérzetét;
- tiszteletben tartom a gyerek magánéletét, és nem pletykálok a gyerek magánéletét érintő, tudomásomra jutott információkról;
- nem készítek fényképeket gyermekekről, a gyermek, ill. törvényes képviselője előzetes engedélye nélkül;
- a programokon a programról és/vagy a résztvevőkről készített fényképeket az egyesület láthatósággal foglalkozó munkatársai oszthatják meg a nyilvánossággal. A megosztásnál figyelembe kell venni minden olyan elvet, amit az egyesület alkalmaz a kommunikációja kapcsán.
- gondoskodom róla, hogy gyermekek által tett jelzés minden esetben figyelembe legyen véve, jelentésre és rögzítésre kerüljön;
- figyelmet szentelek a gyermekek mondanivalójának és megfelelő módon reagálok rá;
- nyílt kommunikációt ösztönzök minden gyermek között;
- ha egy gyerekkel vagy fiatallal kapcsolatban bántalmazás vagy erőszak gyanúja merül fel, fokozottan odafigyelek arra, hogy magatartásommal ne fokozzam az érintett „áldozat-érzését”, kerülöm az áldozathibáztatást és törekszem arra, hogy megtegyek mindent a megfelelő lelki elsősegélynyújtásért.
- jelentek minden olyan lehetséges esetet, amikor az Egyesület munkatársai, képviselői vagy az általuk megbízott személyek a Magatartási Kódexet megszegik, amint az tudomásomra jut.
- az Egyesület Kockázatkezelési tervének megfelelően járok el és mindent megteszek a gyerekek fizikai és érzelmi biztonságáért.

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

Kijelentem, hogy soha:

- nem fogok testi büntetést alkalmazni. Zéró toleranciát képviselek a gyermekkel szembeni erőszak és rossz bánásmód valamennyi formájával szemben.
- nem provokálom, zaklatom a gyermeket semmilyen módon. Nem alázom meg, és nem sértem meg a jogait. Nem csorbítom a gyermek önbizalmát.
- nem fogok olyan nyelvezetet vagy viselkedésmódot használni, amely megfélemlítheti, zavarba hozhatja vagy megalázza a gyermeket. Tartózkodom a helytelen testi kontaktustól a gyermekekkel.
- nem fogok a gyermekekkel szemben törvénytelen, veszélyes és bántó tevékenységet kezdeményezni, abban részt venni.
- nem létesítek szexuális kapcsolatot 18 éven aluli személlyel, valamint az Egyesülettel kapcsolatban álló fiatal felnőttel. A tévedés a gyermek korával kapcsolatban nem jelent felmentést.
- nem fogok szexuálisan provokatív játékokat kezdeményezni, vagy engedélyezni a gyermekek részvételével.
- nem diszkriminálom a gyerekeket. Minden gyermeket egyenlőnek fogadok el, és ügyeiket megkülönböztetés nélkül kezelem.
- nem készítek képmást, videófelvételt vagy hangfelvételt saját célra gyermekekről.
- nem osztok vagy mutatok meg pornográf felvételt gyermekeknek.
- nem teszek közzé olyan képmást, amelyen a gyermek meztelen vagy nem megfelelően van felöltöztetve.

A Magatartási Szabályzat áthágása, és minden olyan jellegű viselkedés, amely a jelen szabályzatban foglaltakkal ellentétes, kivizsgálásra kerül, és munkavégzéssel összefüggésben fegyelmi intézkedést, illetve abban a nem várt esetben, ha bármely munkatárssal szemben jogerősen megállapításra kerül a bűncselekmény elkövetése, a szerződés felbontását vonja maga után. Ha bármely munkatárssal szemben gyermekbántalmazás, vagy veszélyeztetés miatt eljárás indul, a munkáltatónak jogában áll mérlegelni, hogy ez a szerződéses viszony fenntartását lehetetlenné tevő bizalomvesztésnek minősül-e, és amennyiben igen, a jogszerűség keretei között kezdeményezni a szerződésbontást.

A Magatartási Szabályzatot aláíró minden személy a következőképpen nyilatkozik:

Az Élményakadémia Közhasznú Egyesület Magatartási Szabályzatát megértettem és elfogadom. Tudomásul veszem, hogy az Egyesület a benne foglaltak mindenkor betartását várja el tőlem. Elfogadom, hogy a Magatartási Szabályzatban foglaltak megsértése az Egyesület részéről jogi lépéseket vonhat maga után. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy büntetlen előéletű vagyok, bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre nem ítélték, nem állok foglalkozástól jogerősen eltiltás hatálya alatt, nem állok közügyektől eltiltás hatálya alatt, illetőleg a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények hatálya alatt sem állok.

Kijelentem, hogy a szerződéses jogviszony létesítésével és fenntartásával összefüggésben az Élményakadémia Közhasznú Egyesület tudomására hozott személyemre vonatkozó minden adat a valóságnak megfelel.

.....

.....

Aláírás

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

8.2. Gyermekvédelmi bejelentő lap - 2.sz. melléklet

A bejelentés felvételekor a gyerek számára lehetőséget kell biztosítani, hogy kérdés nélkül, egybefüggően mondja el, hogy mi történt vele. Ezt a bejelentési lapot nem a gyerek jelenlétében kell kitölteni, hanem utána. A gyerek életkorára és belátási képességére, érzékenységére, szükségletére és jogaira tekintettel kell lenni a probléma meghallgatásakor. Amennyiben egynél több gyermek/fiatalkorú érintett az esetben, kérjük gyermekenként/fiatalkorúanként egy űrlapot töltsön ki. Kérjük jelen bejelentő lapot az esetről való értesülést követően 24 órán belül eljuttatni az Egyesület vezetőjének papír alapon vagy e-mailben a jelzes@elmenyakademia.hu -ra.)

A gyermek neve Elérhetősége: Hozzá tartozó elérhetősége: Az Egyesület mely programjában vesz részt:	Az eset dátuma:
Bejelentést tevő neve és pozíciója, elérhetőségei:	
Az eset körülményei <i>(Mit, mikor és hol észlelt; volt-e valaki a gyermek és ha igen, ki; a sérülés vagy viselkedés természete, jellege; mit mondott a gyermek; a bejelentő mit mondott; tanúk; volt más felnőtt bevonva és ha igen, mit mondtak)</i>	
Milyen lépések történtek <i>(Milyen lépéseket és ki tett; jövőbeli javaslat; volt már szervezet bevonva)</i>	

Dátum:

Bejelentő aláírása:

8.3. Iránymutatás a gyerekekkel való kommunikációhoz - 3. Sz. Melléklet

A mi felelősségünk, hogy amikor gyerekekről vagy az ő személyes történeteikről kommunikálunk bármilyen formában, akkor az ő jogai és méltósága mindenkor tiszteletben tartandók. A gyermek érdekeinek szem előtt tartása elsődleges kell, hogy legyen mindenféle kommunikációs célú közzététel során. Munkánk során mindig elsődleges szempont kell, hogy legyen a gyermek részvételének biztosítása a rá vonatkozó ügyekben, és a gyermek legfőbb érdekének érvényesítése.

8.3.1. Alapelvek:

- A gyermekek és fiatalok méltóságát és jogait mindig tiszteletben kell tartani.
- A gyerekekről és fiatalokról szóló, őket érintő kommunikáció során külön figyelmet kell fordítani a gyermekjogok érvényesülésére - ideértve a magánélethez való jogot, a véleménynyilvánítás jogát, az őket érintő ügyekben való részvétel jogát, és az erőszak vagy annak veszélye elleni védelemhez való jogot.
- A gyermekek és fiatalok legfőbb érdekének minden esetben érvényesülnie kell
- Az őt érintő ügyekben a gyermek vagy fiatal véleményét, korára és érettségére tekintettel figyelembe kell venni.
- Az őket érintő kommunikáció kizárólag etikus és felelősségteljes módon tehető meg - legyen az nyomtatott vagy online felületen, rendezvényeken, vagy bármilyen más módon
- Minden nyilvános kommunikáció, személyes megjelenés, vagy rendezvény esetén egyeztetni kell annak politikai, társadalmi és kulturális hatásairól a gyermekhez legközelebb állókkal, és azokkal, akik leginkább képesek felmérni a gyermek helyzetét.
- Nem lehet olyan történetet vagy képet felhasználni, mely a gyermeket, testvéreit vagy társait veszélybe sodorhatja, a gyerek személyazonosságát megváltoztatása, eltorzítása, vagy más módon beazonosíthatatlanná tétele esetén sem.

8.3.2. Útmutató a gyerekekkel való kommunikációhoz:

- Tisztelje a Gyermekvédelmi Irányelvet és az abban meghatározott eljárási kereteket!
- Soha ne okozzon kárt a gyerekeknek. Tartózkodjon a bíráló, vagy a különböző kulturális értékeket megkérdőjelező állításoktól, viselkedési formáktól, hozzászólásoktól, melyek a gyermeket veszélyeztethetik, megalázzák, vagy felidéznek esetleges korábbi negatív élményét.

- Bizonyosodjon meg arról, hogy a gyermek és a törvényes képviselője megfelelően lett tájékoztatva arról, hogy a beszélgetés, vagy a gyerekről készült képmás, hangfelvétel nyilvánosságra kerül. Adjon megfelelő tájékoztatást a nyilvános kommunikáció céljáról és annak későbbi felhasználásáról.
- Értékelje a gyermekre, vagy a gyermekekre gyakorolt esetleges kockázatokat. Győződjön meg arról, hogy a gyereket, családját és környezetét nem veszélyezteti a képmás, hangfelvétel elkészítése, terjesztése, megosztása, birtoklása!
- Ne kérje a gyerektől, hogy mondjon el (vagy képfelvétel esetén mutasson meg) olyan részletet, mely nem része az ő személyes történetének.
- Mindig kérjen engedélyt a gyerektől és szülőjétől / törvényes képviselőjétől interjúk, videók, illetve fotók készítéséhez. A hatályos jogszabályok szerint a beleegyezésnek előzetes tájékoztatást követően, írásban kell megtörténnie. Az engedély semmiképp nem jöhet létre kényszer hatására, továbbá világossá kell tenni, hogy az elkészült fotó, felvétel vagy interjú széleskörűen kerülhet felhasználásra. Az engedély csak abban az esetben tekinthető teljes értékűnek, ha arról a gyermek életkorának és igényeinek megfelelően kapott felvilágosítást, illetve ha a gyerekeknek volt módja előzetesen egy olyan felnőttel átbeszélni ezt a kérdést, akiben megbízik.
- Kiemelt fontosságú, hogy a gyermekkel hol és hogyan készül az beszélgetés, felvétel, vagy esemény, amiről kommunikálni szeretnénk. Törekedni kell arra, hogy a gyermekkel minél kevesebb alkalommal készüljön interjú, vagy róla fénykép. Meg kell bizonyosodni arról, hogy a gyerek külső kényszerítés nélkül, saját elhatározásából vesz részt a kommunikációban. Film, videó, vagy rádió interjú készítésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy az ott használt vizuális vagy hang-effektek hogyan hatnak a gyerekekre - különös tekintettel az életkorára, esetleges fogyatékoságára. Meg kell arról bizonyosodni, hogy a gyerek semmiképp nem kerül veszélybe, vagy érinti hátrányosan az, hogy az ő életkörülményei, otthona, közössége, lakhelye kerül majd bemutatásra.
- Amennyiben a gyermek olyan tényeket tár fel egy nyilvános kommunikáció keretében készült interjú, beszélgetés vagy felvétel során, mely rá nézve megalázó, bántó, vagy veszélyeztető (visszaélés, bűncselekmény), az interjút készítő munkatársnak tudnia kell, milyen formában és kinek kell jelzést tennie.

8.3.3. Iránymutatás a gyermekekről készült írásos kommunikációhoz:

- Soha ne becsméreljen egy gyereket! Kerülje azokat a leírásokat, kategorizálásokat, melyek a gyerekeket negatív diszkriminációnak, kirekesztésnek teszik ki.
- Ügyeljen arra, hogy a gyerek történetét bemutató írásos anyag mindig pontos legyen és összefüggéseiben ábrázolja a történeteket.
- Minden esetben biztosítani kell a gyermek jogát a magánélethez.
- Mindig meg kell változtatni a nevét és el kell torzítani a felismerhetőségét azoknak a gyermeknek, akik szexuális bántalmazás vagy kizsákmányolás áldozatai, fizikai vagy szexuális bántalmazás elkövetői, akiket bűnelkövetéssel vádolnak vagy elítélték, mentális, egészségügyi állapotuk miatt sérülékenyek.
- Sérelem vagy megtorlás veszélye esetén szintén meg kell változtatni a gyermek nevét és torzítani a felismerhetőségét annak a gyermeknek, aki menedékkérő vagy menekült.
- Némely esetben egy gyermek személyazonosságának használata (név, felismerhető kép) a gyermek legjobb érdekét szolgálja. De ebben az esetben is meg kell védeni a gyermeket az esetleges sérelmekről és megbélyegzéstől.

8.3.4. Iránymutatás a gyermekekről készült fotók, videók használatához:

- Gyermekek esetén különösen figyelni kell arra, hogy ne készüljön róluk félmeztelen, meztelen, vagy bármely testrészt (kivéve arc, nyak, végtagok) fedetlenül bemutató fotó, vagy videó.
- Minden körülmények között tiszteletben kell tartani a gyerekek méltóságát.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

